

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-004-02/2014
P/14/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/080 – Oczyszczanie ścieków wytwarzanych w uzdrowiskach w wyniku udzielania zabiegów
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Artur Nierebiński, Starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 88958 z dnia 2 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 4-5) 2. Jarosław Bańkowski, Specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 88959 z dnia 2 kwietnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 6-7)
Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ciechocinku, ul. Nieszawska 21, 87-720 Ciechocinek (dalej: „MPWiK” lub „Spółka”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wanda Buchalska, Prezes Zarządu Spółki (dowód: akta kontroli str. 8-11)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocenę powyższą uzasadnia prawidłowa realizacja przez MPWiK zadań w zakresie zapewnienia właściwej jakości oczyszczonych ścieków wytwarzanych w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Ciechocinka w latach 2011-2014 (I kwartał), w tym: stworzenie warunków, w których jakość ścieków solankowych (pokąpielowych), wprowadzanych do odrębnego systemu urządzeń kanalizacyjnych oraz odprowadzanych po oczyszczeniu do rzeki Wisły, spełniała obowiązujące parametry i wymogi. Oddana do użytku w 2003 roku Miejska Oczyszczalnia Ścieków w Ciechocinku, zwana dalej „Oczyszczalnią”, była przystosowana do podczyszczania solanki.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- przeprowadzania analiz wpływu ścieków odprowadzanych z Oczyszczalni na rzekę Wisłę, przez laboratorium, które nie posiadało stosownej akredytacji, co stanowiło naruszenie art. 147a ust. 1 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej: „POŚ”), oraz nieprzedkładania powyższych analiz Staroście Aleksandrowskiemu, co stanowiło naruszenie pkt 5 części II pozwolenia wodnoprawnego z dnia 1 sierpnia 2003 r.,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- nierzetelnego sporządzenia wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2009-2011 oraz 2012-2014. W planach tych nie ujęto wszystkich informacji wymaganych przepisami art. 21 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków² (dalej: „ustawa”).

Powyższe nieprawidłowości nie miały wpływu na pozytywną ocenę realizacji zadań nałożonych na MPWiK, które były objęte niniejszą kontrolą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Tworzenie warunków dla uzyskiwania właściwej jakości ścieków, w tym ścieków pokąpielowych, wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych oraz odprowadzanych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi

Opis stanu faktycznego

1.1. Warunki do odprowadzania i oczyszczania ścieków solankowych Miasto stworzyło przed okresem objętym kontrolą.

W badanym okresie obowiązywały dwa wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (dalej: „wieloletnie plany rozwoju i modernizacji”), przyjęte uchwałami³ Rady Miejskiej Ciechocinka (dalej: „Rada Miejska”) z dnia 9 marca 2009 r. (na lata 2009-2011) oraz z dnia 19 marca 2012 r. (na lata 2012-2014). Plany te, przed ich przyjęciem przez Radę Miejską, zostały przekazane zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy do uzgodnienia Burmistrzowi Ciechocinka (dalej: „Burmistrz”). W planach tych ujęto planowane do wykonania zadania z przyporządkowanym im okresem i szacowanymi kosztami realizacji. Przedsięwzięcia odnosiły się do istniejących i funkcjonujących systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych i solankowych.

Plany te nie zawierały wymaganego art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy planowanego zakresu usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji na lata 2012-2014 nie określał również sposobów finansowania planowanych inwestycji, wymaganych w art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy. Pozostałe elementy wymagane art. 21 ust. 2 pkt 2-4 ustawy zostały w powyższych planach określone.

(dowód: akta kontroli str. 12-22, 39-42)

W badanym okresie obowiązywało studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ciechocinka, przyjęte uchwałą Rady Miejskiej z dnia 19 czerwca 2000 r.⁴ Zagadnienia dotyczące ścieków solankowych zostały w ww. dokumencie ujęte w aspekcie planowanej budowy oczyszczalni dla tych ścieków. Spółka w dniu 17 kwietnia 2014 r., tj. w trakcie kontroli NIK, wystąpiła do Burmistrza o aktualizację studium w zakresie dotyczącym ścieków solankowych pochodzących z obiektów sanatoryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 23-25, 39-40, 43-52)

1.2. Funkcjonująca w Ciechocinku oczyszczalnia ścieków komunalnych wraz z podczyszczalnią ścieków solankowych została wybudowana w latach 1999-2002. Koszt budowy wyniósł 14 521,9 tys. zł. Odbiór końcowy Oczyszczalni wraz z przekazaniem jej w użytkowanie MPWiK nastąpił 1 września 2003 r.

² Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.

³ Uchwały nr XX/216/09 i nr XVIII/154/12.

⁴ Uchwała nr XX/236/2000.

Oczyszczalnia posiadała własne laboratorium (dalej: „Laboratorium”). Jej projektowa przepustowość wynosiła 6,5 tys. m³/d ścieków socjalno-bytowych (maksymalnie 7,2 tys. m³/d) oraz 700 m³/d ścieków solankowych. W 2003 r. został przekazany do eksploatacji system odprowadzania ścieków solankowych obejmujący m.in.: sieć kanalizacji tłocznej i grawitacyjnej, przepompownię główną, 14 przepompowni sieciowych, 11 przepompowni solankowych. Koszt budowy tego systemu wyniósł 3 333,9 tys. zł.

Z uwagi na wybudowanie i funkcjonowanie systemu odprowadzania i oczyszczania m.in. ścieków solankowych, w latach objętych kontrolą nie zaistniała potrzeba przeprowadzenia modernizacji istniejącej Oczyszczalni, ani ponoszenia nakładów inwestycyjnych na stworzenie warunków do oczyszczania tego typu ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 30, 36, 47-49)

1.3. W okresie objętym kontrolą Oczyszczalnia przyjęła łącznie 2 729,7 tys. m³ ścieków komunalnych, w tym 114,8 tys. m³ ścieków solankowych. Ścieki solankowe odprowadzane były od podmiotów świadczących usługi udzielania zabiegów wydzielonym systemem kanalizacji solankowej do Oczyszczalni, gdzie podczyszczano je w zakresie zanieczyszczeń mechaniczno-organicznymi, a następnie były mieszane z oczyszczonymi ściekami komunalnymi w celu obniżenia stężeń chlorków i siarczanów na wylocie z Oczyszczalni.

(dowód: akta kontroli str. 36, 47-49)

1.4. MPWiK nie zlecało badań nt. wpływu ścieków solankowych na sieć kanalizacyjną i Oczyszczalnię ścieków. Odrębny system odprowadzania ścieków solankowych był zaprojektowany i wykonany w technologii odpornej na agresywne środowisko wywołane wysokim stężeniem chlorków i siarczanów (rury PE, pompy kwasoodporne).

(dowód: akta kontroli str. 36, 47-49)

1.5. W latach objętych kontrolą nakłady inwestycyjne na oczyszczanie ścieków komunalnych w wieloletnich planach rozwoju i modernizacji ujęto w kwocie 1 257,3 tys. zł, w tym na ścieki solankowe 378,8 tys. zł. Nakłady inwestycyjne poniesione na oczyszczanie ścieków zrealizowano w kwocie 885,6 tys. zł, w tym na ścieki solankowe 183,9 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 85,5% i 88,5% kwot ujętych w planach rocznych.

(dowód: akta kontroli str. 30-35)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W wieloletnich planach rozwoju i modernizacji na lata 2009-2011 oraz 2012-2014 nie ujęto informacji dotyczących planowanego zakresu usług wodociągowych. Plan na lata 2012-2014 nie zawierał również informacji na temat sposobów finansowania planowanych inwestycji, tj. elementów, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 12-22)

Prezes Zarządu MPWiK, Pani Wanda Buchalska wyjaśniła m.in., że Spółka składała plany do zatwierdzenia wraz z wnioskiem taryfowym. Zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych nie został ujęty w wieloletnich planach rozwoju i modernizacji, ponieważ uznała, iż wystarczy, że informacje te są ujęte m.in. we wniosku taryfowym. Ponadto wyjaśniła, że nie wskazano sposobów finansowania planowanych inwestycji w planie na lata 2012-2014, gdyż wysokość nakładów była niższa od planowanych kosztów amortyzacji, więc przyjęto, że wszystkie nakłady

zostaną sfinansowane amortyzacją. Stwierdziła, że błąd Zarządu Spółki polegał na tym, że w pozycji środki własne nie wpisano amortyzacji.

(dowód: akta kontroli str. 39-42)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MPWiK w zakresie tworzenia warunków dla uzyskiwania właściwej jakości ścieków, w tym ścieków pokąpielowych, wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych oraz odprowadzanych po oczyszczeniu do rzeki Wisły.

2. Działania w celu zapewnienia właściwej jakości odprowadzanych ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i do środowiska

Opis stanu faktycznego

2.1. Dnia 7 czerwca 2013 r. MPWiK wystąpił do Starosty Aleksandrowskiego o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków z Oczyszczalni do rzeki Wisły. W operacie wodnoprawnym załączonym do tego wniosku opisano funkcjonującą w Oczyszczalni technologię oczyszczania ścieków, która pozwalała na stworzenie systemu uwzględniającego podczyszczanie ścieków posolankowych powstałych w zakładach opieki zdrowotnej. Stwierdzono, że stężenie zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika, tj. rzeki Wisły, było poniżej wartości dopuszczalnych, co wskazywało, że Oczyszczalnia działała poprawnie i zapewniona była wymagana redukcja zanieczyszczeń. Tożsame informacje były zawarte we wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego złożonym przez Burmistrza 10 lipca 2003 r.

(dowód: akta kontroli str. 53-90)

2.2. W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące pozwolenia wodnoprawne udzielone przez Starostę Aleksandrowskiego:

- z dnia 1 sierpnia 2003 r. (do 31 lipca 2013 r.) dla Gminy Miejskiej Ciechocinek, tj. ówczesnego właściciela oczyszczalni ścieków. W dniu 20 kwietnia 2007 r. decyzją Starosty przeniesiono prawa i obowiązki wynikające z powyższego pozwolenia wodnoprawnego na MPWiK,
- z dnia 5 lipca 2013 r. (obowiązująca do 31 lipca 2023 r.) dla MPWiK.

W wydanych pozwoleniach określono maksymalne ilości odprowadzanych ścieków (o właściwościach wskazanych we wnioskach) oraz dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń (BZT₅ - biochemiczne zużycie tlenu, ChZT - chemiczne zapotrzebowanie w tlen, zawiesina ogólna, azot ogólny i fosfor ogólny). Pozwolenia zostały udzielone pod warunkiem prowadzenia monitoringu w zakresie m.in.:

- wykonywania analizy ścieków odpływających z Oczyszczalni w regularnych odstępach czasu w ciągu roku, stale w tym samym miejscu w zakresie wskaźników zanieczyszczeń objętych pozwoleniem (wykonywany monitoring winien obejmować 12 próbek),
- wykonywania badań wody z rzeki Wisły z wyznaczonych miejsc w okresie wiosenno-letnim i jesienno-zimowym⁵ w zakresie wskaźników zanieczyszczeń obowiązujących Oczyszczalnię w pozwoleniu oraz dodatkowo na zawartość chlorków.

(dowód: akta kontroli str. 91-100)

2.3. Analizy ścieków odpływających z Oczyszczalni dokonywało co miesiąc Laboratorium Badawcze Toruńskich Wodociągów Sp. z o.o. (dalej: „Laboratorium

⁵ Zgodnie z pkt II pkt 4 pozwolenia z dnia 1 sierpnia 2003 r. uprawniony zobowiązany był do dokonywania dwa razy w roku (latem i zimą) oceny wpływu odprowadzanych ścieków na odbiornik ze szczególnym uwzględnieniem wpływu i ilości odprowadzanych chlorków. W pozwoleniu określono miejsce poboru wód z rzeki celem dokonania tej oceny.

Toruńskie”), które posiadało certyfikat⁶ wydany przez Polskie Centrum Akredytacji. Wyniki wykonywanych badań nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm dla wskaźników zanieczyszczeń ujętych w pozwoleniach wodnoprawnych (BZT₅, CHZT, zawiesiny ogólne, Azot ogólny i Fosfor ogólny), co potwierdzało skuteczność procesów oczyszczania, stosowanych w Oczyszczalni oraz wykonanie obowiązków wskazanych w pozwoleniach wodnoprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 101-102)

Poza wyżej wymienionymi badaniami ścieków, MPWiK w ramach monitoringu wykonywało samodzielnie dwa razy w roku, w marcu i w listopadzie, badania próbek wody pobieranych z Wisły z wyznaczonych w pozwoleniach wodnoprawnych miejsc, w zakresie wskaźników zanieczyszczeń wymienionych powyżej oraz dodatkowo na zawartość chlorków. Wyniki badań przeprowadzonych przez Laboratorium w latach 2010-2014 (I kwartał) wskazywały na brak szkodliwego wpływu ścieków z Oczyszczalni na rzekę Wisłę.

(dowód: akta kontroli str. 103-111)

MPWiK w latach 2010-2013 (I kwartał) nie przesyłało do Starosty Aleksandrowskiego wyników powyższych analiz, tj. nie dopełniło wymogu wskazanego w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym do 5 lipca 2013 r. Pozostałe obowiązki wymienione w pozwoleniach wodnoprawnych były realizowane przez MPWiK.

(dowód: akta kontroli str. 310)

2.4. Spółka – poza monitoringiem wskazanym w pozwoleniach wodnoprawnych – wykonywała każdego miesiąca w Laboratorium Oczyszczalni analizy ścieków surowych i oczyszczonych w zakresie wskaźników zanieczyszczeń ujętych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz na zawartość: chlorków, siarczanów, azotu amonowego i azotu azotanowego. Wyniki badań, w których nie stwierdzono przypadków przekroczenia dopuszczalnej normy (poza podwyższonym stężeniem chlorków, które wynikało z naturalnych właściwości solanki wydobywanej ze źródeł solankowych), wskazywały na skuteczność procesów oczyszczania ścieków stosowanych w Oczyszczalni.

Dodatkowo prowadzone dwa razy do roku badania wody z Wisły (opisane w pkt. 2.3 wystąpienia) poszerzono o analizę wartości: azotu azotanowego, azotu amonowego, siarczanów, odczynu oraz temperatury. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono dziewięć takich badań. Wyniki przeprowadzonych analiz nie potwierdziły przekroczenia dopuszczalnych norm, w związku z powyższym nie stwierdzono szkodliwego wpływu odprowadzanych ścieków na środowisko.

(dowód: akta kontroli str. 103-116)

2.5. Jako przykład dobrej praktyki należy wskazać, że Oczyszczalnia posiadała dwa ciągi oczyszczania (osobny do ścieków komunalnych i do ścieków solankowych). Zużyta w sanatoriach solanka odprowadzana była samodzielnym układem kanalizacji solankowej do przepompowni głównej, a następnie do stacji podczyszczania solanki zlokalizowanej na terenie oczyszczalni i stanowiącej jej integralną część. Technologia oczyszczania ścieków solankowych została oparta na trzech etapach i nie zakładała całkowitego ich oczyszczenia, ale podczyszczenie z zanieczyszczeń mechanicznych i organicznych, a następnie wymieszanie i w ten sposób rozcieńczenie do dopuszczalnych wartości chlorków i siarczanów.

---

⁶ Nr AB 386.

Do systemu kanalizacji solankowej podłączono 15 podmiotów (tj. wszystkie, które na etapie budowy systemu zadeklarowały wykonywanie zabiegów leczniczych przy użyciu solanki).

(dowód: akta kontroli str. 36, 53-70, 117-153)

2.6. Podczyszczanie ścieków solankowych prowadzono w Oczyszczalni, wobec czego nie wprowadzono nakazu podczyszczania ścieków w obiektach sanatoryjnych i nie wymagano zainstalowania odrębnych podczyszczalni ścieków na ciągu solankowym przez podmioty świadczące zabiegi lecznicze.

(dowód: akta kontroli str. 53-70, 117-153)

2.7. Analiza trzech spośród 15 umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zawartych z podmiotami udzielającymi zabiegów leczniczych przy pomocy solanki wykazała, że poza zapisem dotyczącym sposobu rozliczenia wielkości zrzutu ścieków solankowych nie uregulowano sposobu odprowadzania solanki do Oczyszczalni. W umowach tych określono natomiast maksymalne wskaźniki zanieczyszczeń wynikające z załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych⁷. Brak spełnienia wymogów w zakresie jakości ścieków stanowił podstawę dla MPWiK do odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 154-192)

W powyższych umowach nie określono precyzyjnie punktu (studzienki kanalizacyjnej) pobierania próbek ścieków.

Prezes MPWiK wyjaśniła m.in., że zgodnie z obowiązującym prawem przedsiębiorstwo ustala miejsce poboru kontrolnych próbek wprowadzanych ścieków⁸. Wskazała, że w ustawie wyznaczona jest granica odpowiedzialności stron między dostawcą a odbiorcą usług. MPWiK przyjmował, że jest to studzienka przy granicy nieruchomości gruntowej (§ 7 pkt 2 umowy). Wobec powyższego miejscem pobrania próbek była studzienka na granicy podziału stron umowy.

(dowód: akta kontroli str. 154-192, 308-309)

2.8. MPWiK w okresie objętym kontrolą przeprowadziło 24 badania próbek ścieków pod kątem ich składu chemicznego (m.in. na zawartość chlorków), w tym 12 dotyczyło ścieków wprowadzanych do kanalizacji przez podmioty udzielające zabiegów leczniczych przy użyciu solanki. W przypadku sześciu próbek stwierdzono zawyżone wskaźniki zanieczyszczeń m.in. w zakresie chlorków i zawiesiny ogólnej. Zakwestionowane próbki pochodziły od trzech podmiotów, do których Spółka wysłała pisma o wskazanie przyczyn tego nieprawidłowego stanu. Próby były pobierane ze studzienek „na granicy odpowiedzialności”, przez pracowników MPWiK, a analiza zanieczyszczeń była wykonywana w Laboratorium Oczyszczalni.

Ponadto Spółka kontrolowała wielkości ścieków solankowych odprowadzanych przez podmioty udzielające zabiegów poprzez porównanie ilości ścieków oraz ilości solanki zakupionej przez podmioty udzielające zabiegów leczniczych przy użyciu solanki. W przypadku rozbieżności pomiędzy wielkością pobranej solanki a ilością odprowadzanych ścieków występowało do podmiotu o wskazanie przyczyn tej różnicy. W okresie objętym kontrolą stwierdzono takie przypadki u trzech podmiotów (tych samych, u których wykazano przekroczenie chlorków). W wyniku

⁷ Dz.U. nr 136 poz. 964.

⁸ § 11 rozporządzenia.

działań MPWiK zidentyfikowano jeden podmiot, który dotychczas nie był podłączony do systemu odbioru ścieków pokąpielowych. Podmiot ten wystąpił o wydanie warunków przyłączenia do systemu kanalizacji solankowej. W przypadku kolejnego wysłano stosowną informację do Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska z prośbą o przeprowadzenie kontroli. Z jednym podmiotem do czasu zakończenia kontroli nie wyjaśniono rozbieżności (od kwietnia 2014 r. trwała wymiana korespondencji).

(dowód: akta kontroli str. 193-249)

2.9. Z uwagi na istniejącą odrębną sieć kanalizacyjną do odprowadzania ścieków solankowych nie określano w umowach parametrów ścieków pokąpielowych oraz limitów ilościowych ich odprowadzania. W badanym okresie nie wystąpił przypadek odmowy wydania zezwolenia dla podmiotu wnioskującego o wprowadzanie ścieków solankowych do kanalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 289)

2.10. W okresie objętym kontrolą MPWiK nie prowadziło analiz wpływu ścieków pokąpielowych na gminną kanalizację sanitarną, gdyż ścieki solankowe były wprowadzane tylko do odrębnego systemu kanalizacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 154-192)

2.11. W badanym okresie Spółka była dwukrotnie (w 2011 i 2014 r.) kontrolowana przez Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Podczas kontroli przeprowadzonej w styczniu 2014 r., dotyczącej m.in. przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych przez podmioty wprowadzające ścieki do wód i do ziemi, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym pozwoleniem wodnoprawnym. Kontrola z 2011 r. dotyczyła realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 250-280)

2.12. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 marca 2014 r. na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek obowiązywały opłaty za odprowadzanie ścieków solankowych w wysokości od 6,20 zł + 7% VAT do 10,92 zł + 8% VAT za 1 m³, uchwalone przez Radę Miejską Ciechocinka w taryfach dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Wysokość opłat obliczono na podstawie iloczynu planowanych kosztów eksploatacji i utrzymania w zakresie odprowadzania ścieków solankowych (amortyzacja lub odpisy umorzeniowe, materiały, energia, opłata za korzystanie ze środowiska, podatki i opłaty inne oraz usługi obce) i ilości rocznej dostarczanych ścieków solankowych. Opłaty pokrywały tym samym planowaną wysokość wydatków na obsługę sieci solankowej.

Obowiązująca w analogicznym okresie opłata za odprowadzanie ścieków komunalnych do urządzeń kanalizacyjnych dla odbiorców innych niż gospodarstwa domowe wynosiła od 3,04 zł + 7% VAT do 4,06 zł + 8% VAT za 1 m³.

(dowód: akta kontroli str. 290-296)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wykonane dwa razy do roku w latach 2010-2014 (I kwartał) analizy fizyczno-chemiczne próbek wody pobranych z rzeki Wisły (łącznie dziewięć badań) w zakresie wskazanym w pozwoleniach wodnoprawnych zostały wykonane przez

Laboratorium Oczyszczalni, które nie posiadało akredytacji, co było niezgodne z wymogiem art. 147a ust. 1 pkt 1 POŚ.

(dowód: akta kontroli str.91-100, 103-111)

Wobec powyższego 30 kwietnia 2014 r., tj. w trakcie kontroli NIK, Spółka zleciła wykonywanie badań akredytowanemu Laboratorium Toruńskiemu.

Prezes Zarządu MPWiK stwierdziła m.in., że Spółka uznała, że do badań odbiornika nie ma zastosowania przepis art. 147a POŚ o obowiązku pomiarowym w laboratorium akredytowanym, skoro nie trzeba składać z tych pomiarów sprawozdania. Dlatego też MPWiK wykonywało je we własnym zakresie w laboratorium przy oczyszczalni ścieków, które wyposażone jest w najnowsze urządzenia i może wykonywać tego typu badania w pełnym zakresie. Prezes Zarządu wskazała, że dotychczasowe okresowe kontrole WIOŚ nie miały do tej formy badań „odbiornika ścieków” zastrzeżeń, przyjęto zatem, że jest ona prawidłowa.

(dowód: akta kontroli str. 304-307)

2. Wyniki badań próbek wody pobranych z Wisły, wykonywanych przez Laboratorium Oczyszczalni w zakresie wskazanym w pkt 2 części II pozwolenia wodnoprawnego z 1 sierpnia 2003 r., nie były przedkładane Staroście Aleksandrowskiemu, mimo obowiązku zawartego w pkt 5 części II ww. pozwolenia⁹.

(dowód: akta kontroli str. 91-96)

Prezes Zarządu MPWiK wyjaśniła m.in., że z powodu mało precyzyjnego zapisu w pozwoleniu wodnoprawnym odnośnie formy składania do Starostwa sprawozdań z tych badań, zrezygnowano z ich przesyłania. Były one do wglądu przy każdorazowej kontroli organu wydającego pozwolenie wodnoprawne. Z obowiązku przekazywania analiz Staroście Aleksandrowskiemu zrezygnowano w pozwoleniu wodnoprawnym z 2013 r. Prezes Spółki podała, że w wyniku własnych badań nie stwierdzono negatywnego wpływu ścieków oczyszczonych, a szczególnie chlorków na odbiornik.

(dowód: akta kontroli str. 310)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, przygotowanym przez MPWiK, wprowadzonym uchwałą Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2006 r.¹⁰ nie ujęto zagadnień dotyczących uregulowania gospodarki ściekami solankowymi powstającymi w wyniku udzielania zabiegów przez podmioty lecznicze.

(dowód: akta kontroli str. 154-192, 297-302)

Prezes Spółki w wyjaśnieniach stwierdziła m.in., że „MPWiK w okresie do 30 czerwca 2014 r. wprowadzi w tym Regulaminie zapisy dot. zagadnień gospodarki ściekami solankowymi” i przedłoży je Radzie Miasta do zatwierdzenia.

(dowód: akta kontroli str. 303-309)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność MPWiK w zakresie zapewnienia właściwej jakości odprowadzanych ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i do środowiska.

⁹ Decyzja Starosty Aleksandrowskiego obowiązywała do 5 lipca 2013 r.

¹⁰ Nr XXXVI/330/06

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, wnosi o:

1. Rzetelne sporządzanie planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych.
2. Wykonywanie badań wody z rzeki Wisły wskazanych w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym, przez podmiot posiadający stosowną akredytację.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK prosimy o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia   czerwca 2014 r.

Kontroler
Artur Nierebiński
Starszy inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis

.....
Podpis

---

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.